

URBÁN BALÁZS

A Prológus (meg)marad

■ SHAKESPEARE: ROMEO ÉS JÚLIA ■

Guinness-rekord – jegyzi meg mellettem kedves kollégám, amikor nem egész két óra alatt véget ér a szünet nélkül játszott kolozsvári *Romeo és Júlia*. Noha a rekord tényéről magam nem vagyok meggyőződve, s Keresztes Attila rendezésének természetesen nem a hosszával van gondom, a szárguldo tempó egyik eredője a problémáknak.

Makara Lehel felvétele

Hatházi András (Mercutio), Dimény Áron (Romeo) és Galló Ernő (Benvolio)

Keresztes általam ismert munkái játékosan szellemes, nemegyszer a diákhumból is táplálkozó, öneledt, a rögződött szabályokat szívesen felrúgó, ugyanakkor magas szakmai szinten elkészített, a feltételezett nézői igényeket is számításba vevő produktumok. A *Romeo és Júlia*ban mintha mindennek csak a körvonalai maradtak volna meg; sablonosabb ötletek, fáradtabb rutin jellemzik az előadást. A rendező szabadon bánik a szöveggel, a húzások egy része azonban inkább pragmatikus, mint koncepciózus. Különösen az előadás első felére igaz ez, ahonnan csaknem minden fenyegető, tragédiát sejtető mozzanat elmarad – ami ugyan lehetne koncepció (a kezdetben derűsnek, gondtalannak ábrázolt világ csak később komorodik el), mégis inkább a darálás, az „essünk túl rajta mihamarabb” lendülete érződik. Jó ötlet például, hogy Mercutio csaknem az elejétől jelen van a játékban, s az sem baj, hogy Hatházi András nem enged a megszokott csábításnak, s nem formál koravén filozófust a figurából, hanem öntörvényű, szabad szellemű, mindenrel eljátszó, mindenből mókát csináló ifúnak mutatja a fiút. De ez nem ok arra, hogy a végzetre utaló sorok, motívumok (mint a Mab-monológ vége vagy Romeo ezt követő reakciója) eltűnjenek a játékból. Ráadásul a világ derűjét sem sikerül láttatni – ehhez mind az eredeti ötlet, mind a színészi energia, lendület kevésnek tűnik. A Varga Járó Ilona nem erőszakoltan mai, de mindenképpen inkább kortárs, mint korhű ruhába öltözött fiatalok általában korrekt alakítást nyújtanak ugyan, de személyes érintettség, közlendő nem érződik játéukon, így valódi átütőereje (vagy akár megkülönböztető jellegzetessége) nincs alakításuknak – kivált igaz ez a címszereplő párost megjelenítő Dimény Áronra és Kali Andreára. Játéuk leginkább az egyébként is ötletes szcenikájú erkélyjelenetben izzik fel, sajnos rövid időre: a búcsújelenet minden szempontból megoldatlan, a befejezés ötlete – a halál előtti pillanatnyi egymásra találás – pedig az utóbbi idők *Romeo és Júlia*-előadásáiban kezd közhellyé válni. Nem képvisel alapvetően más minőséget a társulat idősebb, méltán elismert tagjai többségének alakítása sem: általában rutinosan hozzák a kézenfekvő szerepsablonokat (kivételet leginkább Nagy Dezső még dühét is csak megjátszó, ravasz róka Capuletje és Bogdán Zsolt Prológusa jelent).

A produkció második fele erősebb színházi pillanatokat is hoz, leginkább néhány önmagában erőteljes képnek köszönhetően – melyekben elsősorban az előadás legkövetkezetesebben végigvitt eleme, a (főként a vörös-fehér-fekete árnyalataira építő) színszimbolika érvényesül. Ehhez kötődik a produkció egyetlen valóban eredeti, fontos ötlete is: a Prológus életre keltése. Bogdán Zsolt vörösbe öltöztetett, megjelenésével s minden mozdulatával a reneszánszra asszociáltató, klasszikus „mesélőt”, machiavellista intrikust és természetfeletti jelenséget egyaránt eszünkbe juttató alakja az események előrehaladtával mind gyakrabban tűnik fel, hogy a főszereplők egyes mondatainak átvételével egyre erősebben figyelmeztessen az elkerülhetetlen végre. Az elgondolásában és megvalósításában is erőteljes szerepkoncepció azonban társtalan marad az előadásban, legfeljebb vizuálisan köthető egyes elemeihez – így Bogdán minden igyekezete ellenére inkább a produkció továbbgondolásra érdemes hozadéka, mintsem központi szervezőeleme lesz. Nem képez igazi ellensúlyt a siettetett jelenetekkel, halvány színészi alakításokkal, rendezői félmegoldásokkal szemben. Az előadás persze hordoz, felmutat egy életképes színházi nyelvet, de annak konkrét alkalmazásával – különösen az ellenállhatatlan humorú, sodrású *Képzelt beteghez* és a nem is oly régen a Tháliába is elhozott, egészen eredeti *A fátoly titkaihoz* képest – egyértelműen csalódást kelt.

**WILLIAM SHAKESPEARE:
ROMEO ÉS JÚLIA**
(Kolozsvári Állami
Magyar Színház)

FORDÍTOTTA: Mészöly Dezső. **DRAMATURG:** Visky András. **ZENE:** Selmeczi György m. v. **KOREOGRÁFUS:** Liviu Matei m. v. **DÍSZLET:** Dobrokóthay Judit. **JELMEZ-MASZK:** Varga Járó Ilona m. v. **RENDEZŐ:** Keresztes Attila. **SZEREPLŐK:** Bogdán Zsolt, Senkál Endre, Manases István f. h., Salat Lehel, Nagy Dezső, Dimény Áron, Hatházi András, Galló Ernő f. h., Kardos M. Róbert, Csiky András, Flórián Róbert f. h., Bodea Tibor f. h., Ráduly Csaba f. h., Laczkó V. Róbert, Tyukodi Szabolcs f. h., Albert Júlia, Kali Andrea, Varga Csilla.

A kritika a kolozsvári színház november 6-i, Thália színházi előadása alapján készült.